

OBSAH

| 5

Předmluva k českému vydání | 9

Předmluva ke třetímu vydání | 12

Předmluva ke druhému vydání | 13

Předmluva k prvnímu vydání | 15

KAPITOLA PRVNÍ Co je to etnicita? | 17

Termín jako takový **21** – Etnicita a rasa **22** – Etnicita, národ a třída **28** – Současný zájem o etnicitu **30** – Od kmenů k etnickým skupinám **33** – Co je tedy etnicita? **34** – Druhy etnických vztahů **37** – Analytické a „nativní“ koncepty **41**

KAPITOLA DRUHÁ Etnická klasifikace: my a oni | 45

Ekologie města 46 – Metafora tavicího tyglíku 47 –
Komunikace kulturních odlišností 49 – Vytváření
stereotypů 51 – Lidové taxonomie a sociální distance 55 –
Komplementarizace a dichotomizace 58 – Etnické
stigma 60 – Vyjednávání identity 63 – Etnicita
z perspektivy jednotlivce 65 – Kritéria ethnicity 68

KAPITOLA TŘETÍ Sociální organizace kulturní odlišnosti | 71

Askripce jako klíčový faktor ethnicity **71** – Udržování hranic **74** – Překračování hranic a propustnost **75** – Stupně etnické konsolidace **78** – Etnicita jako soutěž o zdroje **83** – Úrovně ethnicity **85** – Teorie plurálních společností **87** – Etnicita a hierarchie **89** – Vzájemný vztah mezi kritérii **93** – Instrumentalismus a jeho kritikové **95** – Problém kultury **99**

KAPITOLA ČTVRTÁ **Etnická identifikace a ideologie** | 104

Řád v sociálním univerzu **106** – Anomálie **109** –

Podnikavci **113** – Analogové a digitální; My jako subjekt a My jako předmět **115** – Vznik etnických identit **118** – Vytváření identity společného původu **121** – Historie a ideologie **123** – Genetika, příbuzenství a etnicita **126** – Sociální faktory v procesech tvorby identity **128** – Je představitelná evropská identita? **129** – K čemu slouží identity? **133**

6 |

KAPITOLA PÁTÁ **Etnicita v dějinách** | 135

Historický vývoj etnických vztahů **136** – Expanze hranic systému **137** – Kapitalismus a individualizace **138** – Etiketa „černé identity“ **140** – Indové v nových světech **142** – Etnická revitalizace: jak se lidé mění v lid **144** – Kolonialismus a migrace **146** – Moc označování **149** – Moderní vzdělávání a etnická identita **152** – Etnicita, historie a kultura **154** – Historie a mytus **156**

KAPITOLA ŠESTÁ **Nacionalismus** | 162

Etnická (t)rasa k národu **162** – Co je nationalismus? **164** – Národ jako kulturní komunita **168** – Politické užití kulturních symbolů **170** – Nacionalismus a průmyslová společnost **172** – Komunikační technologie a národnost **174** – Nacionalismus jako metaforické příbuzenství **177** – Národní stát **179** – Nacionalismus proti státu **180** – Nacionalismus a ti Druzí **182** – Problém hranic identity **185** – Nacionalismus bez ethnicity? **189** – Nacionalismus a etnicita: přehodnocení **194**

KAPITOLA SEDMÁ **Menšiny a stát** | 198

Menšiny a většiny **199** – Menšiny a stát **200** – Utváření menšin v moderním světě **203** – Domorodé populace **204** – Teritoriální konflikt **206** – Stadia etnogeneze **208** – Faktory vstupující do domorodé etnogeneze **210** – Přistěhovalecké skupiny **213** – Hranice a hybridita **215** – Kultura

a ekonomika mezi migranty 217 – Identity a kultura 222 – Etnicita v USA: rasa, třída a jazyk 224 – Menšiny a modernita 227

KAPITOLA OSMÁ **Politika identit, kultura a práva** | 231

Dilemata etnické diverzity 232 – Multikulturalismus a jeho kritici 234 – Za standardním paradigmatem budování národa 236 – Zavedené diskurzy kultury a pluralismu 241 – Boje o kulturní identitu a sociální integraci 244 – Diaspora a hybridita 246 – Transnacionalismus a nationalismus na dálku 248 – Modernita hnutí *hindutva* 254 – Některé obecné rysy politiky identit 257

KAPITOLA DEVÁTÁ **O tom, co není etnické** | 263

Globalizace 264 – Sociální teorie a postmoderní svět 267 – Změny ve světě meziskupinových vztahů 270 – Globalizace a lokalizace 273 – Identity a loajality 277 – Gender, etnicita a národní příslušnost 280 – Budoucnost ethnicity? 282 – Konec ethnicity? 285 – Otázka vkusu 288 – Doporučená četba 290

Literatura | 291

Doslov (Marek Jakoubek) | 323

Rejstřík | 338